

**BİLİM VE SANAT MERKEZLERİNE YÖNELİK
KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME VE
STANDARTLARIN BELİRLENMESİ**

Çiğdem ÇELİK ŞAHİN
Doç. Dr. M. Semih SUMMAK

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7496-62-9

Kitap Adı

Bilim ve Sanat Merkezlerine Yönelik Karşılaştırmalı
Bir İnceleme ve Standartların Belirlenmesi

Yazarlar

Çiğdem ÇELİK ŞAHİN
Doç. Dr. M. Semih SUMMAK

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Bizim Dijital Matbaa

Bisac Code

ART000000

DOI

10.37609/akya.677

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Canım Kızım Duru'ya

ÖNSÖZ

Doktora çalışmamın her aşamasında sabır ve hoşgörüsü, bilgi birikimi ve tecrübesi, sıra dışı anlatım tarzı ile hayatımda farklı bir yere sahip olan, bana “dalgalarla boğuşmak yerine yüzmeye başlamayı” öğreten değerli danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Semih SUMMAK’a,

Her başım sıkıştığında arayabildiğim, yoğun günlerinde bile bana kapısını açan, değerli paylaşımlarının ve desteğinin yanında güler yüzünü ve samimiyetini esirgemeyen, tekrar araştırmaya ve doktora çalışmalarına başlamamda büyük yeri olan bilim insanı Sayın Doç. Dr. Ahmet DOĞANAY’a,

Tezimin her aşamasında benimle engin bilgilerini paylaşan Sayın Doç Dr. Habib ÖZGAN’a, tanışmaktan onur duyduğum, başarılı kimliğinden çok şey öğrendiğim ve doğru adımlar atmama yardımcı olan Sayın Doç. Dr. Erhan BİNGÖLBALİ’ye, tez savunma sürecinde tezim ve benim için önemli değerlendirmelerde bulunan Sayın Prof. Dr. Fatih TÖREMEN’e ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Kevser KOÇ’a,

Şu ana kadar hiç yüz yüze gelmememize ve beni tanımamasına rağmen değerli görüşleri ile bana destek olan, benden kaynaklarını ve bilgilerini esirgemeyen Sayın Yrd. Doç. Dr. Faruk LEVENT’e,

Her daim beni manevi desteklerinden mahrum bırakmayan, heyecanımı, üzüntümü ve en önemlisi mutluluğumu paylaşabilen değerli meslektaş ve dostlarıma,

Eğitim hayatım boyunca yoğun çalışma tempom ve telaşım yüzünden zamanından çaldığım canım kızıma, beni her zaman daha ileriye hedeflemem konusunda motive eden, çalışma azmi ve dürüstlüğüyle örnek olan biricik babama, her zaman yanımda olan çok değerli anneme, ablama ve ağabeyime, çocukluğumdan bu yana bana model olan güler yüzlü canım teyzeme,

Ve her zaman kendimi iyi hissetmemi sağlayan, desteğini esirgemeyen sevgili eşime Yürekten sonsuz teşekkürlerimi ve minnetimi sunarım.

Haziran, 2014
Çiğdem ÇELİK ŞAHİN

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	v
------------	---

1. Bölüm

Giriş	1
1.1. Giriş.....	1
1.2. Problem Durumu.....	3
1.3. Araştırma Problemi.....	5
1.3.1. Alt Problemler.....	5
1.4. Araştırmanın Amacı.....	7
1.5. Sayıtlar	8
1.6. Sınırlılıklar	8
1.8. Araştırmanın Önemi	8
1.9. Tanımlar	9

2. Bölüm

Kaynak Özetleri.....	11
2.1. Kaynak Özetleri	11
2.2. Üstün Zekâ ve Yeteneklilik Kavramları, Tanımı ve Özellikleri	11
2.3. Üstün Zekâ ve Yeteneklilerin Eğitiminin Tarihsel Gelişimi	13
2.3.1. Üstün Zekâ ve Yetenekliliğin Ortaya Çıkışı.....	13
2.3.2. Zekâ Kuramlarının Tarihsel Gelişimi.....	14
2.3.3. Üstün Zekâ ve Yetenekli Bireylerin Eğitiminin Tarihsel Gelişimi..16	
2.3.3.1. Amerika Birleşik Devletleri'nde Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitiminin Tarihsel Gelişimi	16

2.3.3.2. İngiltere’de Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitiminin Tarihsel Gelişimi	18
2.3.3.3. İsrail’de Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitiminin Tarihsel Gelişimi	20
2.3.3.4. Türkiye’de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylerin Eğitiminin Tarihsel Gelişimi	21
2.3.4. Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Tanılanması	23
2.3.4.1. Amerika Birleşik Devletleri’nde Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Tanılanması	23
2.3.4.2. İngiltere’de Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Tanılanması	24
2.3.4.3. İsrail’de Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Tanılanması	25
2.3.4.4. Türkiye’de Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Tanılanması	27
2.3.5. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylerin Eğitimi	28
2.3.5.1. Amerika Birleşik Devletleri’nde Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitimi	28
2.3.5.2. İngiltere’de Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitimi	30
2.3.5.3. İsrail’de Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitimi	31
2.3.5.4. Türkiye’de Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitimi	33
2.3.6. Genel Eğitimde ve Üstün Zekâlılar Eğitiminde Standartların Gerekliliği	35
2.3.6.1. Eğitimde Standartların Gerekliliği	35
2.3.6.2. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylerin Eğitiminde Standartların Gerekliliği	40
2.3.6.3. Bilim ve Sanat Merkezlerinde Yönetici, Öğretmen Yeterlik ve Öğretimsel Hedef Standartlarının Belirlenmesinin Önemi	44
2.3.7. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylerin Eğitim Aldıkları Kurumların Yöneticilerinin Yeterlikleri ve Standartları	48
2.3.7.1. Amerika Birleşik Devletleri’nde Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitim Aldıkları Kurumların Yöneticilerinin Yeterlikleri ve Standartları	49
2.3.7.2. İngiltere’de Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitim Aldıkları Kurumların Yöneticilerinin Yeterlikleri ve Standartları	50
2.3.7.3. İsrail’de Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitim Aldıkları Kurumların Yöneticilerinin Yeterlikleri ve Standartları	51

2.3.7.4. Türkiye’de Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitim Aldıkları Kurumların Yöneticilerinin Yeterlikleri.....	51
2.3.8. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Öğretmenlerinin Yeterlikleri ve Standartları.....	53
2.3.8.1. Amerika Birleşik Devletleri’nde Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Öğretmenlerinin Yeterlikleri ve Standartları..	53
2.3.8.2. İngiltere’de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Öğretmenlerinin Yeterlikleri ve Standartları.....	55
2.3.8.3. İsrail’de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Öğretmenlerinin Yeterlikleri ve Standartları.....	56
2.3.8.4. Türkiye’de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Öğretmenlerinin Yeterlikleri.....	58
2.3.9. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrenciler İçin Belirlenmiş Öğretimsel Hedefler.....	61
2.3.9.1. Amerika Birleşik Devletleri’nde Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrenciler İçin Belirlenmiş Öğretimsel Hedefler.....	61
2.3.9.2. İngiltere’de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrenciler İçin Belirlenmiş Öğretimsel Hedefler.....	62
2.3.9.3. İsrail’de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrenciler İçin Belirlenmiş Öğretimsel Hedefler.....	63
2.3.9.4. Türkiye’de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrenciler İçin Belirlenmiş Öğretimsel Hedefler.....	65
2.3.10. İlgili Araştırmalar.....	67
2.3.10.1. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylerin Eğitime Yönelik Araştırmalar.....	67
2.3.10.2. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylerin Eğitim Sürecinde Karşılaşılan Problemlere Yönelik Çalışmalar.....	69
2.3.10.3. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Öğretmenleri ile İlgili Araştırmalar.....	71
2.3.10.4. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Eğitimindeki Yöneticilere Yönelik Çalışmalar.....	74
2.3.10.5. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilere Yönelik Hazırlanan Öğretimsel Hedeflerle İlgili Olan Araştırmalar.....	78

3. Bölüm

Materyal ve Yöntem	81
3.1. Materyal ve Yöntem.....	81
3.1.1. Yöntem	81
3.1.2. Araştırma Deseni.....	83
3.1.3. Çalışma Grubu ve Özellikleri	83
3.1.4. Veri Toplama Araç ve Teknikleri.....	85
3.1.5. Verilerin Toplanması.....	87
3.1.6. Verilerin Analizi.....	88
3.1.7. Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları.....	91

4. Bölüm

Bulgular ve Tartışma.....	93
4.1. Bulgular	93
4.1.1. Birinci Aşama: İhtiyaç Analizi Bulguları	93
4.1.1.1. Akademisyenlerin görüşlerinin incelenmesi.....	94
4.1.1.2. Bilim ve Sanat Merkezi Yöneticilerinin Görüşlerinin İncelenmesi.....	96
4.1.1.3. Bilim ve Sanat Merkezi Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi	97
4.1.1.4. Bilim ve Sanat Merkezine Öğrenci Gönderen Velilerin Görüşlerinin İncelenmesi.....	99
4.1.2. İkinci Aşama: Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve İsrail Üstün Zekâlı ve Yetenekliler Eğitiminde Yönetici, Öğretmen Standartları/ Sorumluluklarına ve Öğretimsel Hedeflere Yönelik Bulgular	101
4.1.2.1. Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve İsrail’de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylere Eğitim Veren Kurumların Yöneticileri İçin Belirlenmiş Standartlar/Yeterlikler	102
4.1.2.2. Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve İsrail’de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylerin Eğitim Aldıkları Kurumların Öğretmenleri İçin Belirlenmiş Standartlar, Yeterlikler	107
4.1.2.3. Amerika Birleşik Devletleri’nde, İngiltere ve İsrail’de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireyler İçin Belirlenmiş Öğretimsel Hedefler	111
4.1.3. Üçüncü Aşama: Bilim ve Sanat Merkezleri’nde Yönetici, Öğretmen Yeterlikleri ve Öğretimsel Hedefler İçin Belirlenecek Standartların Kapsamındaki Özelliklere İlişkin Bulgular	113

4.1.4. Dördüncü Aşama: Belirlenen Standartların Uygulanabilirliği ile İlgili Akademisyen, Bilim ve Sanat Merkezi Yönetici, Öğretmen ve Velilerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular	114
4.1.4.1. Akademisyen Görüşlerinin İncelenmesi.....	114
4.2.4.2. Bilim ve Sanat Merkezi Yöneticilerinin Görüşlerinin İncelenmesi	115
4.1.4.3. Bilim ve Sanat Merkezi Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi	116
4.1.4.4. Bilim ve Sanat Merkezine Öğrenci Gönderen Velilerin Görüşlerinin İncelenmesi.....	117
4.2. Tartışma.....	118
5. Bölüm	
Sonuç ve Öneriler	129
5.1. Sonuçlar.....	129
5.1.1. Araştırmanın Birinci Aşamasındaki İhtiyaç Analizine İlişkin Sonuçlar	131
5.1.2. Araştırmanın İkinci Aşamasına Ait Sonuçlar.....	132
5.1.3. Araştırmanın Üçüncü Aşamasına Ait Sonuçlar	133
5.1.4. Araştırmanın Dördüncü Aşamasına Ait Sonuçlar	135
5.2. Öneriler	148
KAYNAKLAR	151
EKLER	165
EK 2: Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve İsrail Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylerin Eğitimindeki Yönetim Standartları-Yeterlikleri	167
EK 3: Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylerin Öğretmenlerinin Sahip Olması Gereken Standartlar/Yeterlikler	175
EK 4: Amerika Birleşik Devletleri'nde, İngiltere ve İsrail'de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireyler İçin Belirlenmiş Öğretimsel Hedefler	187
EK 5: Kod Haritası	208
ÖZGEÇMİŞ.....	215

KAYNAKLAR

1. Açıkgöz, K. (1994). *Eğitimde Etkili Yönetici Davranışları*. İzmir: Kanyılmaz Matbaası.
2. Akarsu, F. (2004). *Üstün Yetenekliler*. M. R. Şirin, A. Kulaksızoğlu, A.E. Bilgili (der.), 1. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Seçilmiş Makaleler Kitabı (127–153). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
3. Akarsu, F. (2001). *Yetişemediğimiz Çocuklar: Üstün Yetenekli Çocuklar ve Sorunları*, Ankara, Eduser Yayınları.
4. Akkanat, H. (2004). *Üstün veya Özel Yetenekli Çocuklar*, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Seçilmiş Makaleler Kitabı (Mustafa Ruhi Şirin, Prof. Dr. Adnan Kulaksızoğlu, Doç. Dr. Ahmet Emre Bilgili). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
5. Akkuş, N. (2007). *Orta Düzeyde Öğrenme Yetersizliği Olan Çocuklara Günümüzde*
6. *Uygulanan İlköğretim Eğitim Programına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
7. Anderson, L.W., Krathwohl, D.R. (Eds.), (2001). *Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. New York: Longman
8. Argyris, C. ve Schon, D. (1978). *Organizational Learning: A Theory Of Action Approach*. Reading, MA: Addison Wesley.
9. Ataman, A. (1976). *Üstün Zekâlı Öğrencilerin Eğitsel Sorunları*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi.
10. Ataman, A.B. (1998). *Üstün Zekâlılar ve Üstün Yetenekliler*. (Ed:Süleyman Eripek). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, No: 1018.
11. Ataman, A. (2000). *Sınıf İçinde Karşılaşılan Davranış Problemleri Ve Bunlara Karşı Geliştirilen Önlemler, Sınıf Yönetimi* (Ed: L. Küçükahmet), Ankara: Nobel Yayıncılık, 213-230.
12. Ataman, A. B. (2008). *Üstün Yetenekli Çocuklarda Aile Ortamının Bazı Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi*: İstanbul Bilsen Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
13. Avery, C. (2001). *Teamwork Is An Individual Skill: Getting Your Work Done When Sharing Responsibility*. San Francisco: Barrett-Koehler Publishers, Inc
14. Barksdale, J. M. (1996). New teachers: Why schools of education are still sending you staff you'll have to train in technology. *Electronic Learning*, 38-45.
15. Basinger, J. (2000). Teaching Accreditor Issues New Standards, *The Chronicle of Higher Education*. 46, (46), 12–16.
16. Başar, H. (2000). *Sınıf Yönetimi*. Pegem Özel Eğitim ve Hizmetleri. Ankara.
17. Bevan-Brown, J., Taylor, S. (2008). Nurturing gifted and talented children a parent- teacherpartnership<http://gifted.tki.org.nz/content/download/270/1355/file/Nurturing%20Gifted%20and%20Talented%20Children%20%E2%80%93%20A%20Parent-Teacher%20Partnership.pdf> (30.06.2014).

19. Bernard, H. R., ve Ryan, G. W. (2010). Analyzing qualitative data: Systematic Approaches. <http://www.nova.edu/ssss/QR/QR15-5/bernard.pdf> (12.12.2013).
20. Bilgin, N. (2003). *Sosyal Psikoloji Sözlüğü - Kavramlar, Yaklaşımlar*. İstanbul: Bağlam Yayınları
21. Bilgiç, N., Erdoğan, M.N, Ağaoğlu, O., Ağaoğlu, F.C. (2012) Üstün yeteneklilerin eğitimi alanında uluslar arası politika ve uygulamaların incelenmesi ve değerlendirilmesi raporu http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/201302/12114109_stnyeteneklerineitimi.pdf (28.02.2013).
22. Bilgili, A.E. (2004). *Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi Sorunu, I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Seçilmiş Makaleler Kitabı*, İstanbul,2004,ss:.
23. BM Kalkınma Programı. (2009). <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-report-2009> (30.04.2014).
24. Bolman, L. G., Deal, T. E. (2008). *Reframing Organizations. Artistry, Choice and Leadership*, CA: Jossey-Bass
25. Braggett, E. J. (1992). *Pathways for Accelerated Learners*. Cheltenham, Vic: HawkerBrownlow Education.
26. Brookman, J. (1993). *Bordered By Red Tape. The Higher*.
27. Brown, E. F., Abernethy, S. H. (2009). Policy Implications at the State and District Level with RTI for Gifted students. *Gifted Child Today*, 32(3), 52-57.
28. Budak, İ. (2007). *Matematikte Üstün Yetenekli Öğrencileri Belirlemede Bir Model*.
29. Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
30. Budak, İ. (2008) Üstün Yeteneklilik Kavramı ve Tarihsel Gelişim Süreci, *Journal of Qafqaz University*, S. 22. <http://www.qafqaz.edu.az/journal/20082216%20%20ustunyeteneklilik.pdf> (05.01. 2009).
31. Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayınları.
32. California Üstün Zekâlı ve Yetenekliler Program Yönetim Standartları (2005), <http://www.cde.ca.gov/sp/gt/gt/> (12.05.2012).
33. California Üstün Zekâlılar Öğretmenleri Kalite Göstergeleri (t.y.). <http://www.cde.ca.gov/sp/gt/gt/> (22.05.2012)
34. Campbell, R. J., Eyre, D., Muijs, R. D., Neelands, J, G .A., Robinson, W. (2004). The social origins of giftedness (Occasional Paper 2). The National Academy for Gifted and Talented Youth, University of Warwick.
35. Campbell, J., Eyre, D. (2007): *The English Model of Gifted and Talented Education: Policy, Context, and Challenges*. In: Philipson, Shane N. and McCann, Maria (ed.). *Conceptions of Giftedness. Sociocultural Perspectives*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associated Publishers.
36. Carr, M. (2001). *Assessment In Early Childhood Settings: Learning stories*
37. Chan, D.W. (1997). Education for the Gifted and Talented: What Programs Are Best Suited for Hong Kong? <https://www.ln.edu.hk/osl/newhorizon/abstract/v38/4.pdf> (30.06.2014).
38. Chan, D. W. (2001). Characteristics and Competencies of Teacher of Gifted Learners: Hong Kong Teacher Perspective. *Roeper Review*, 23 (4).
39. Clark, D. A. (2002). Development ethics: a research agenda. *International Journal of Social Economics*, 29(11), 830-848.
40. Clifford, J.A., Runions. T ve Smyth.E. (1986). *The Learning Enrichment Service (LES): A Participatory Model For Gifted Adolancents*. In J.S. Renzulli(ed) *System and models for developing programs for the gifted and talented* Mansfield Center, CT: Creative Learning Press.

41. Colangelo, N., Davis, G.A. (2003). Handbook of Gifted Education. (2nd ed.).
42. Colorado Üstün Zekâlılar Öğretmenleri Kalite Göstergeleri.(t.y.). <http://www.giftedteam.org/pdf/links/GTGuidlines.pdf> (22.05.2012).
43. Colorado ve Iowa Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Programı Yönetim Standartlar. (2003). <http://www.giftedteam.org/pdf/links/GTGuidlines.pdf> (10.04.2012).
44. Colleen, L. (1999). *Managing Universities and College: Guides to good practice Quality and Standards*, Buckingham-Philadelphia: Open University Pres.
45. Cortina, L. (2011) School administrators and the Professional learning of general education teachers related to gifted education, a delphi study, Dissertation [http://domapp01.shu.edu/depts/uc/apps/libraryrepository.nsf/resourceid/F1EC4F2578B0F3B48525787700499C37/\\$-File/Cortina-Lenore_Doctorate.pdf?Open](http://domapp01.shu.edu/depts/uc/apps/libraryrepository.nsf/resourceid/F1EC4F2578B0F3B48525787700499C37/$-File/Cortina-Lenore_Doctorate.pdf?Open) (12.09.2012).
46. Creswell, G. (1998). Qualitative, quantitative, and mixed method approach. <http://www.stibamalang.com/uploadbank/pustaka/RM/RESEARCH%20DESIGN%20QUA%20QUAN.pdf>(07.07.2013).
47. Cross, T. (2004). Technology and the unseen world of gifted students: Social emotional needs. *Gifted Child Today*, 27(4), 14–15.
48. Çakmak, Ö. (2008). Eğitimin ekonomiye ve kalkınmaya etkisi. http://www.zgfefergi.com/Makaleler/884159134_11_03_Cakmak.pdf (12.05.2013).
49. Çelik, V. (1997) Eğitim Yönetiminde Vizyoner Liderlik, *Eğitim Yönetimi Yıl 3 (4)* ss. 465-474 <http://www.pegem.net/dosyalar/dokuman/859-20120209164915-celik.pdf> (22.05.2012).
50. Çelik, V. (1999) *Eğitimsel Liderlik*. Ankara: Pegem Yayınları.
51. Çolak, M. (2010). Eğitim ve beşeri sermayenin kalkınma üzerine etkisi. <http://www.kamu-is.org.tr/pdf/1135.pdf> (12.05.2013).
52. Dağlıoğlu, H. E. (1995). *İlkokul 2.-5. Sınıflara Devam Eden Çocuklar Arasından Üstün Yetenekli Olanların Belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
53. Davaslıgil, Ü. (1990). *Üstün Çocuklar*. Yaşadıkça Eğitim, 13.
54. Davaslıgil, Ü. (2004). *Üstün Çocuklar. Üstün Yetenekli Çocuklar Seçilmiş Makaleler Kitabı* (Hazırlayanlar: MR Şirin-A. Kulaksızoğlu-AE Bilgili), Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul.
55. Davis, G., Rimm, S. (1998). *Education of the Gifted and Talented* (4th ed.). Engleweed Cliffs N.J: Prentice-Hall.
56. Davis, G. A. ve Rimm, S. B. (2004). *Education of the Gifted and Talented* (5th ed.), Allyn and Bacon, MA, USA.
57. Department of School Education Policy and implementation strategies for the education of Gifted and Talented Students. (2004). <http://www.grc.nsw.edu.au/files/Penshurst/Gifted%20and%20Talented%20Policy%202012.pdf> (20.09.2012).
58. DiPaola, M., ve Tschannen-Moran, M. (2003). The principalship at a crossroads: A study of the conditions and concerns of principals. *NASSP Bulletin*, 87(634), 43-65.
59. DODEA (Department of Defence education activity: Savunma Bakanlığına Bağlı Okullar) üstün zekâlılar program yönetim standartları. (t.y.). dodea.edu/-Curriculum/giftedEduc/upload/ge_program_Guide_sectioni.pdf (22.05.2012).
60. Doğan, H. (1997). *Eğitimde Program Ve Öğretim Tasarımı*. Önder Matbaacılık.
61. Doğanay, A., Sarı, M. (2011). *Öğretim Amaçlarının Belirlenmesi, İfade Edilmesi Ve Uygun İçeriğin Seçimi*, A. Doğanay (Edit.), Öğretim İlke ve Yöntemleri, 37-81, PegemA Yayınları, Ankara.

62. Dowies, T. (1989). The influence of myths and other factors on the attitudes of Texas principals toward mandated gifted and talented programs.
63. <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=746072681&sid=15&Fmt=2&clientId=2945&RQT=309&VName=PQD> (22.09.2012).
64. Daymond, C. ve I. Holloway. (2003). *Qualitative Research Methods in Public Relations and Marketing Communications*, London: Routledge Taylor and Francis Group.
65. Durum Tespit Komisyonu Ön Raporu. (2004). 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi İstanbul.
66. The European Council of International Schools-ECIS. (2003). Standards for Accreditation. www.ecis.org/about/about.htm (13.07.2012).
67. Eğitimde Haklar Bildirgesi. (2012). www.egitimdehaklar.org adresinden 11.09.2012 tarihinde erişilmiştir.
68. Ekinci, A. (2002). *İlköğretim Okullarının Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimine Elverişlilik Düzeyi İle İlgili Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır
69. Ellis, R. (1993). *Quality Assurance for University Teaching*. Buckingham: Open University Press.
70. Enç, M. (1979). *Üstün Beyin Gücü*. Ankara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Yayınları No: 83.
71. Enç, M. (2005). *Görme Özürlüler: Gelişim, Uyum Ve Eğitimleri*. Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
72. Erişen, Y. (2001). *Öğretmen Yetiştirme Programlarına İlişkin Kalite Standartlarının Belirlenmesi Ve Fakültelerin Standartlara Uygunluğunun Değerlendirilmesi*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
73. Ewing, N. J., Yong, F. L. (1992). A Comparative Study Of The Learning Style Preferences Among Gifted African-American, Mexican-American, And American Born Chinese Middle Grade Students. *Roeper Review*, 14 (3), 120-124.
74. Excellence For All: A Gifted and Talented Approach-School Improvement. (2010). <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110809101133/nsonline.org.uk/node/255788> (15.11.2012).
75. Feldhussen, J. F. (1986). A conception of giftedness: conception of giftedness. In R.J. Steinberg, J.E Davidson (Eds), *Conception of Giftedness*. New York: Cambridge University press.
76. Feldhusen, J.F. (1997). "Educating teachers for work with talented youth". In N. Colangelo & G. A. Davis (Eds.), *Handbook of Gifted Education* (pp. 547-555).
77. Feldhusen, J. F. (June 1998). Programs for the gifted few or talent development for the many? *Phi Delta Kappan*, 79(10), 735-738..
78. Finn, C. E., Kanstoroom, M. (2001). *Getting better teachers: Time for experimentation. Tomorrow's Teachers*, 149-169. In M. C. Wang and H.J. Walberg (Eds.), *Tomorrow's teachers* (pp. 149-173). Richmond, CA: Mc-Cutchan.
79. Florida Üstün Yetenekliler Programı Öğretimsel Hedefler. (2007). <http://etc.usf.edu/flstandards/sss/frameworks.pdf> (20.05.2012).
80. Florida Üstün zekâlılar programı öğretimsel hedefler. (2009) <http://www.palmbeachschools.org/ese/documents/GiftedHandbook.pdf> (20.09.2012).
81. Florida Üstün zekâlılar programı öğretimsel hedefler. (2009). <http://www.palmbeachschools.org/ese/documents/GiftedHandbook.pdf> (22.09.2012).
82. Folsom, C. (1998). From a Distance: Joining the Mind and Moral Character.
83. http://vnweb.hwwilsonweb.com/hww/shared/shared_main.jhtml?_DARGGS=%2Fhww%2Şogin.jhtml.1 (12.10.2013).

84. Folsom, C. (2006). Making conceptual connections between gifted and general education: Teaching for intellectual and emotional learning (TIEL) Ropper Review, 28, 79-87.
85. Freeman, J. (2001). *Gifted Children Grown Up*. London: David Pulton Publishers.
86. Freeman, J. (2002). Out-Of-School Educational Provision For The Gifted And Talented
87. Around The World. (2002).http://www.joanfreeman.com/pdf/Text_part_one.pdf (30.06.2014).
88. Gallagher, S. K. (1994). Doing their share: Comparing patterns of help given by older and younger adults. *Journal of Marriage and the Family*, 567-578.
89. Gallagher, J.J. (2000). Unthinkable thoughts: Education of gifted students. *Gifted Child Quarterly*, 44, 5-12.
90. Gallagher, J. J. (2000). *Changing Paradigms for Gifted Education in United States*. Kurt Heller (Ed.). *International Handbook of Giftedness and Talent*. (681-695). Oxford: Elsevier Science Ltd.
91. Gallagher, J. J. (2008). *Psychology, Psychologists, And Gifted Students*. In *Handbook of giftedness in children* (pp. 1-11). Springer US.
92. George, D. (1992). Gifted education in England. *Roeper Review*, 14(4), 210-204.
93. Gilheany, S. (1995). *Nurturing Talent. Individual Need and Social Ability*. The Netherlands: Van Gocum.
94. Geoffrey, D. D. (1994). *Developing Quality Systems in Education*. Great Britain: Ruutledge.
95. Goerss, J., Amend, E. R., Webb, J. T., Webb, N., ve Beljan, P. (2006). Comments on mika's critique of hartnett, nelson, and rinn's article, "gifted or adhd? the possibilities of misdiagnosis". *Roeper Review*, 28(4), 249-251.
96. Gökdere M ve Çepni S. (2003). Üstün yetenekli öğrencilerin fen öğretmenlerinin eğitimine yönelik bir model önerisi <http://www.tojet.net/articles/v2i3/2318.pdf> (19.10.2012).
97. Gökdere, M., ve Çepni, S. (2003). Üstün yeteneklilerin fen öğretmenlerinin yetiştirilmesine yönelik bir model önerisi. *Tojet*. Cilt 2 (3).
98. Gökdere, M. ve Ayvaci, H. Ş. (2004). Sınıf öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklar ve özellikleri ile ilgili bilgi seviyelerinin belirlenmesi. *On dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 17-26.
99. Gökdere, M., Ayvaci, H., Ş. Ve Küçük, M. (2004). Üstün yetenekli çocukların karşılaştıkları temel problemler. *Çağdaş Eğitim Aylık Eğitim Öğretim Dergisi*, 29 (313), Ekim, ss.23-32.
100. Gubbins, E. J. (2008). *Professional Development*. Critical issues and practices in gifted education. What the research says, 535-562. Waco, TX: Prufrock Press, Inc.
101. Gümüşeli, A. (2006). Okul kültürü ve liderlik. *Artı Eğitim Dergisi*, 8 (14).
102. Grinder, R. E. (1985). The gifted in our midst: By their divine deeds, neuroses, and mental test scores we have known them. In F. D. Horowitz & M. O' Brien (Eds.), *The gifted and talented: Developmental perspectives* (pp. 5-35). Washington, DC: American Psychological Association.
103. Hakel, M. D., Koenig, J. A. ve Elliott, S. W. (Eds.). (2008). *Assessing Accomplished Teaching: Advanced-Level Certification Programs*. National Academies Press.
104. Hansen, J. B. ve Feldhusen, J. F. (1994). Comparison of Trained and Untrained Teachers of Gifted Students. *Gifted Child Quarterly*, 38 (3).
105. Hanushek, E. A. (2007). *Educational Production Functions: Developed Country Evidence*. In *International Encyclopedia of Education*. 3rd ed. 8 vols., edited by Penelope Peterson, Eva Baker, and Barry McGaw. Oxford, UK: Elsevier Science

106. Hanushek, E.A., Woessmann, L. (2007). The Role of Education Quality for Economic Growth, *World Bank Policy Research Working Paper* No. 4122.
107. Hanushek, E.A. (2007). The Single Salary Schedule and Other Issues of Teacher Pay. *Peabody Journal of Education*, 82(4).
108. Haslam, N. (2007). The latent structure of mental disorders: A taxometric update on the categorical vs dimensional debate. *Current Psychiatry Reviews*, 3(3), 172-177.
109. Hattie, J. (2003). Teachers Make a Difference What is the research evidence? Building Teacher Quality. [https://cdn.auckland.ac.nz/assets/education/hattie/docs/teachers-make-a-difference-ACER-\(2003\).pdf](https://cdn.auckland.ac.nz/assets/education/hattie/docs/teachers-make-a-difference-ACER-(2003).pdf) (22.12.2013).
110. Hawaii Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Programı, 2012) for gifted and talented http://gt.k12.hi.us/files/GT_Guide.pdf (12.08.2012).
111. Hill, F. M., Taylor, W. A. (1991). Total quality management in higher education. *International Journal of Educational Management*, 5(5).
112. Hirsch, B. T. (2004). What do unions do for economic performance? *Journal of Labor Research*, 25(3), 415-455.
113. Horn, R. (2002). Coupled movements in voltage-gated ion channels. *The Journal of general physiology*, 120(4), 449-453.
114. Hubschmidt, L., Van Zoeren, T. C. (2008). Gifted and Talented Education. <http://www.hopewellcrest.org/hwc/Curriculum/Gifted%20and%20Talented%20Curriculum.pDf> (30.06.2014).
115. İngiltere Öğretimsel Hedefler. (2004). http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110809101133/http://nsonline.org.uk/node/97623?uc=force_uj (10.12.2012).
116. İngiltere Ulusal Kalite Standartları. (2004). <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110809101133/http://nsonline.org.uk/node/430217> (10.12.2012).
117. İngiltere Ulusal Kalite Standartları. (2011). <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110809101133/nsonline.org.uk/search/inclusion/results/nav%3A49610> (13.09.2012).
118. Imbeau, M. (1999). A century of gifted education: Who and what made a difference.
119. *Gifted Child Today*, 22(6), 40-43.
120. İngiltere Ulusal Kalite Standartları. (2005). <http://www.torabay.gov.uk/dfes-iqs-userguide.pdf> (20.09.2012).
121. İngiltere Öğretimsel Hedefler. (2008). Handbook for leading teachers for gifted and talented education <http://www.teachfind.com/national-strategies/handbook-leading-teachers-gifted-and-talented-education> (15.11.2012).
122. İsrail Milli Eğitim Bakanlığı (2004). <http://cms.education.gov.il/educationcms/units/owl/english/about/ministry+structure.htm> (11.10.2013).
123. İsrail Milli Eğitim Bakanlığı. (2008). <http://cms.education.gov.il/educationcms/units/owl/english/about/ministry+structure.htm> (10.01.2014).
124. İsrail üstün zekâlı ve yetenekliler için birlikte öğrenme programları. (2012). <http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Education/three.html> (12.10.2012).
125. İsrail Milli Eğitim Bakanlığı. (2003). <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Gifted/English/English.htm> (12.10.2012).
126. İsrail üstün zekâlı ve yetenekliler için birlikte öğrenme programları. (2012). <http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Education/three.html> (12.10.2012).
127. İsrail üstün zekâlılar eğitimi öğretimsel hedefler. (2012). The Young Persons' Institute for the Promotion of Creativity and Excellence. <http://www.erika-landau.net/ypipce-en.htm> (07.06.2012).

128. İngiltere Öğretimsel Hedefler. (2008). Handbook for leading teachers for gifted and talented education <http://www.teachfind.com/national-strategies/handbook-leading-teachers-gifted-and-talented-education> (15.11.2012).
129. Johnsen, S. K. (Ed.). (2012). *NAGC Pre-K-Grade 12 gifted education programming standards: A guide to planning and implementing high-quality services*. Waco, TX: Prufrock Press.
130. Johnsen, S. K., Haensly, P., Ryser, G. ve Ford, R. (2002). Changing general education classroom practices to adapt for gifted students. *Gifted Child Quarterly*, 46, 45-63.
131. Karadağlı, M., Bozkurt, C. (2012). İhtiyaç analizi nedir? <http://ihtiyacanalizi.blogspot.com.tr/2012/03/ihtiyacanalizi-ihtiyac-analizi-nedir.html> (03.03.2014).
132. Krippendorff K (2004) *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. Sage Publications, Inc., Thousand Oaks, CA.
133. Karaduman, G.B.(2011).Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Yaklaşımlar: Uluslararası Karşılaştırma <http://iconte.org/FileUpload/ks59689/File/060.pdf> (17.12.2013).
134. Karahan, A. (2009). *Bilgi Liderliğinin Verimlilik Üzerine Etkisi: Sağlık Sektöründe Bir Araştırma*. Bilgi Dünyası.
135. Karnes, F. A., Stephens, K. R. ve Whorton, J. (2000). Certification and specialized competencies for teachers in gifted education programs. *Roeper Review*, 22 (3), 201-202.
136. Kaufman, S. B., ve Sternberg, R. J. (2008). *Conceptions Of Giftedness*. In Handbook of giftedness in children (pp. 71-91). Springer US.
137. Kaya, Y. K. (1991). *Eğitim Yönetimi: Kuram ve Türkiye'deki Uygulama*. Set Ofset Matbaacılık, Ankara.
138. Kayıkcı, K. (2001). Yönetici yetiştirme sorunu. *Milli Eğitim Dergisi*, 150.
139. Kirk, J. ve Miller, M. L. (1986). *Reliability and Validity in Qualitative Research, Qualitative Research Methods Series*, SAGE Publications, Newbury Park.
140. Kitano M.K., Kirby D.F. (1986). Gifted education: A comprehensive view. Boston: Allyn and Bacon.
141. Kondaş, H. (2010). Üstün yetenekli ilköğretim öğrencilerinin öğrenme stratejileri. *İlköğretim Online*, 9(2), 1148-1158.
142. Korkmaz, İ. (2011). Eğitim Programı: Tasarımı ve Geliştirilmesi. A. Doğanay (Edit.), Öğretim İlke ve Yöntemleri, 37-81, *PegemA Yayınları*, Ankara.
143. Koshy, V. (2002). *Teaching Gifted Children 4-7*. David Fulton Publishers Ltd. London.
144. Kondaş, H. (2009). *BİLSEM Öğretmenlerinin Program Geliştirme İhtiyaçlarına İlişkin Geliştirilen Programın Etkililiği*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
145. Kurt, L. (2006). *Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görevli Fen bilimleri Öğretmenlerinin Destek Eğitimi Aşamasında Karşılaştıkları Problemleri Tespiti*. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi.
146. Küçükahmet, L. (1992). *Öğretmen Yetiştirme Programları*. Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası.
147. Lakard, B.A. (1994). Total Quality Management: Application in Vocational Education. *Eric Digest* No: ED347404.
148. Landrum, M., Shaklee, B. ve Callahan, C. (Eds.) (2001). *Gifted Education Programming Standards Guide*. Waco, TX: Prufrock Press.
149. Leana, M. Z. (2005). *Üstün Zekâlı ve Normal Çocuklarda Yönetimsel Fonksiyonlar: Londra Kulesi Testi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi.
150. LeCompte, M. D., Goetz, J. P. (1982). Problems of reliability and validity in ethnographic research. *Review of Educational Research*, 52, 31-60.

151. Leithwood, K., Stager, M. (1989). Expertise in principals' problem solving. *Educational Administration Quarterly*, 25, 2, 126-161
152. Levent, F. (2011). *Üstün Yetenekli Çocukların Hakları*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, Yayın No. 87.
153. Levent, F. (2011). *Üstün Yeteneklilerin Eğitimine Yönelik Politikaların İncelenmesi ve BİLSEM Öğretmenlerinin Politika Önerileri*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
154. Lincoln, Y. S., Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Beverly Hills, CA: Sage.
155. Maguire, K. G. (2008). *Gifted education: In-class differentiation and acceleration in Pennsylvania schools*. (Doctoral dissertation, Columbia University: New York). Proquest tez veri tabanından edinilmiştir (UMI No. 3348582).
156. Mahmoudi, E. (2011). The beta generalized Pareto distribution with application to lifetime data. *Mathematics and computers in Simulation*, 81(11), 2414-2430.
157. Marvasti, A.B. (2004). *Qualitative Research In Sociology*. London: Sage Publications Ltd.
158. Matthews, R. M. (1993). Constructivism and Science Education: Some Epistemological Problems, *Journal of Education and Technology*, 2, 1, 359-370.
159. Marland SP Jr. (1972). *Education of the Gifted and Talented*, Vol 1. Report to the Congress of the United States by the US Commissioner of Education. Washington, DC, US Government Printing Office.
160. Maryland Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Program Yönetim Standartları. (t.y.). <http://www.marylandpublicschools.org/NR/rdonlyres/04AFAD1F-8EC8-4EFE-B183-16C2B-0C4F84B/13371/MDGTPProgramGuidelines.pdf> (10.12.2012).
161. Mayring, P. (2000). Qualitative content analysis. *Forum: Qualitative Social Research*, 1(2). <http://217.160.35.246/fqs-texte/2-00/2-00mayring-e.pdf> (20.03.2009).
162. Merriam, S.B. (1998). *Qualitative Research And Case Study Applications In Education*. San Francisco: Josey Bass Publications.
163. MEGEP. (2009). Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi, Üstün Zekâlı ve Özel Yetenekli Çocuklar Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Ankara http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/modul_pdf/141EO0015.pdf (21.05.2011).
164. MEB. (1991). I. Özel Eğitim Konseyi, Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri. Ankara: MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanlığı.
165. MEB. (2001). Talim ve Terbiye Kurulu 25.10.2001 tarih ve 370 sayılı kararı, Ankara.
166. MEB. (2007). Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi http://orgm.meb.gov.tr/mevzuat/yonerge/ler/bilim_sanat_yeni_yonerge.doc. (24.06.2010).
167. MEB. (2010). Üstün Zekâlıların/Yeteneklilerin Eğitim Çalıştay, Ankara: MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
168. MEB. (2011). Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü www.orgm.meb.gov.tr (13.01.2013).
169. MEB. (2012). Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü www.orgm.meb.gov.tr (13.01.2013).
170. MEB. (2012). Ortaöğretim Genel Müdürlüğü. www.orgm.meb.gov.tr (10.06.2012).
171. MEB. (2013). Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü. <http://orgm.meb.gov.tr/> (23.04.2013).
172. Mesleki Yeterlik Kurumu Kanunu. (2006). <http://www.myk.gov.tr/index.php/tr/mevzuat> (03.09.2013).

174. Miles, M. B., Huberman, M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook* (2nd ed.). Thousand Oaks, California: Sage Publications.
175. Milgram, R. M. (1979). Perception of teacher behavior in gifted and nongifted children. *Journal of Educational Psychology*, 71 (1), 125-128.
176. Milgram, R. M. (2000). Gifted Education and Talent Development Around the World-an Introduction. *Roeper Review* (76-77). V 22.
177. MEB. (2000). Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Okulları Müdürlüğü Görev Tanımları. *Tebliğler Dergisi*, Sayı: 2508, <http://www.yalova.merkezeml.k12.tr/belgeler/dosya/2508.pdf> (10.12.2012).
178. MEB Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri <http://otmg.meb.gov.tr/belgeler/otmg/Yeterlikler.pdf> (01.10.2013).
179. MEB Müdürlük, müdür başyardımcılığı ve müdür yardımcılığı seçme sınavı kılavuzu. (2011). http://yegitek.meb.gov.tr/Sinavlar/Klavuz/2011/EgitimKurm_MudurYrdSe.pdf (06.09.2013)
180. MEB Mevzuat. (2009). <http://www.meb.gov.tr/mevzuat/liste.asp?ara=7> (10.10.2013).
181. Milgram, R. M. (1980) Gifted Children in Israel: Theory, Practice, and Research. 1 (3), 10-13. doi:10.1177/014303438000100305
182. Mills, C. J. (2003). Characteristics of Effective Teachers of Gifted Students: Teacher Background and Personality Styles of Students. *Gifted Child Quarterly*, 47 (4).
183. Missouri Eyaleti Üstün Zekâlılar Eğitim Programı Öğretimsel Hedefler (t.y.): <http://www.lee-summit.k12.mo.us/gifted/giftedlsr7/handbook/default.htm> (10.12.2012).
184. Moon, T., Tomlinson, C.A. ve Callahan, C.M. (1995). Academic diversity in the middle school: Results of a national survey of middle school administrators and teachers. (Research monograph 95124) Storrs, CT; The National Research Center on the Gifted and Talented University of Connecticut.
185. Morgan, A. (2007). Experiences of a Gifted and Talented Enrichment Cluster For Pupils Aged Five to Seven. *British Journal of Special Education*, 34 (3).
186. Mönks, F.J. ve Pflüger, R. (2005). *Gifted Education in 21 European Countries: Inventory and Perspective*. Njmegen: Radboud Universitypup.
187. NAGC (Ulusal Üstün Zekâlılar Derneği). Üstün Zekâlı ve Yetenekliler Eğitim Programı Yönetim Standartları. (2006). <http://www.nagc.org/GiftedEducationStandards.aspx> (10.12.2012).
188. NAGC (Ulusal Üstün Zekâlılar Derneği). Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitiminde Öğretmen Bilgi ve Beceri Standartları Washington (2006). [http://www.nagc.org/uploaded-Files/Information_and_Resources/NCATE_standards/final%20standards%20\(2006\).pdf](http://www.nagc.org/uploaded-Files/Information_and_Resources/NCATE_standards/final%20standards%20(2006).pdf) (10.12.2012).
189. NAGC Üstün Zekâlı ve Yetenekliler Eğitim Programı Yönetim Standartları (2006). <http://www.nagc.org/GiftedEducationStandards.aspx> (10.12.2012).
190. NAGC (Ulusal Üstün Zekâlılar Derneği). Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitiminde Yönetim Standartları, (2012) [nagc.org/index2.aspx?id=548](http://www.nagc.org/index2.aspx?id=548) (30.10.2012).
191. NAGC (2009) (Ulusal Üstün Zekâlılar Derneği) <http://www.nagc.org/index.aspx?id=6300> (12.12.2012).
192. National Quality Standards in England. (2005). İngiltere Ulusal Kalite Standartları <http://www.torbay.gov.uk/dfes-iqs-userguide.pdf> (05.05.2013).
193. Nazarro, J. N. (1977). Exceptional timetables: Historic events affecting the handicapped and gifted. Reston, VA: Council for Exceptional Children.

194. National Center for Education Statistics (NCES). (2003). *Trends in International Mathematics and Science Study: TIMSS 2003 results*. <http://nces.ed.gov/timss/Results03.asp> (12.12.2013).
195. New Mexico Üstün Zekâlı ve Yetenekliler Programı. (2011). ped.state.nm.us/gifted/Gifted%2020TA%20manual.pdf (10.10.2012).
196. Nevo, B., Rachmel, S. (2009). *Education Of Gifted Children: A General Roadmap And The Case Of Israel*. In R. Leikin, A. Berman & B. Koichu (Eds.), *Creativity in Mathematics and the Education of Gifted Students* (pp. 243-451). Rotterdam, The Netherlands: Sense Publishers.
197. New Mexico Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Program Yönetim Standartları. (2011). <http://ped.state.nm.us/gifted/Gifted%20TA%20manual.pdf> (10.12.2012).
198. Newman, J. L., Gregg, M. ve Dantzler, J. (2009). Summer enrichment workshop (SEW): A quality component of The University of Alabama's gifted education preservice training program. *Roeper Review*, 31(3), 170-184.
199. New South Wales Üstün Zekâlı ve Yetenekliler Eğitim Programı. (2004). <http://www.curriculumsupport.education.nsw.gov.au/policies/gats/index.htm> (25.07.2012).
200. No Child Left Behind Act. (2004). <http://www.nshss.org/media/1542/booth.pdf> (12.03.2014).
201. North Carolina (AIG) Standartları ve Göstergeleri. (2006). <http://www.ncpublicschools.org/academicservices/gifted/aiglicensure/> (10.12.2012).
202. OECD. (2009). Annual Report. <http://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/43636332.pdf> (20.02.2012).
203. Ohio Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Program Yönetim Standartları. (t.y.). <http://education.ohio.gov/GD/Templates/Pages/ODE/ODEDetail.aspx?page=3&TopicRelationID=962&ContentID=49482&Content=122365> (10.12.2012).
204. Onuncu Kalkınma Planı (2013). www.cka.org.tr/dosyalar/10_kalkinma_plani.doc (15.04.2014).
205. Özcan, K. C. (1997). Yüksek Öğretimde Kalite. Yükseköğretimde Sürekli Kalite İyileştirme Sempozyumu". Mithat Çoruh (Ed.). Ankara.
206. Özdemir, S. (2000). *Eğitimde Örgütsel Yenileşme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
207. Özden, Y. (2000). *Eğitimde Dönüşüm-Eğitimde Yeni Değerler*. 3. Baskı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
208. Özel yeteneklerin geliştirilmesi strateji ve uygulama planı 2013-2017 http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2013_10/25043741_zelyeteneklibireylerstratejiveuygulamaplan20132017.pdf (13.03.2014).
209. Özgüven, İ. E. (2007). *Psikolojik Testler*. PDREM Yayınları. Ankara
210. Özkan, D. (2009). *Yönetici, Öğretmen, Veli ve Öğrenci Görüşlerine Göre Bilim ve Sanat Merkezlerinin Örgütsel Etkinliği*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
211. Özsoy, Y., Özyürek, M., Eripek S. (1992). *Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar*, Ankara-Karatepe Yayınları
212. Özsoy, Y., Özyürek, M., Eripek, S. (2001). *Özel Öğretime Muhtaç Çocuklar*. (II. Baskı), Ankara: Karatepe Yayınları.
213. Patton, M.Q. (1987). Chapter 5 Depth interviewing. *How to use qualitative methods in evaluation*. <http://people.ucsc.edu/~ktellez/Pattonch51987.pdf> (23.09.2013).
214. Passow, A. H. (1988). Educating gifted persons who are caring and concerned. *Roeper Review*, 11(1), 13-15.
215. Persson, R.S. (2009). Gifted Education in Europe. In Barbara A. Kerr (eds.). *Encyclopedia of Giftedness, Creativity, and Talent* (Volume one). Thousand Oaks, CA: Sage Publications

216. Planning for students who are gifted (2006) <https://education.alberta.ca/media/525558/ipp92.pdf> (30/06/2014).
217. Poelzer, G. H., Feldhusen, J. F. (1997). The International Baccalaureate: A program for secondary students. *Roeper Review* 19(3), 168-171.
218. Queensland framework of gifted education policy (2012) <http://education.qld.gov.au/publication/production/reports/pdfs/giftedandtalfrk.pdf> (20.07.2012).
219. Rachmel, S. (2007). The New Policy for Promoting Education for Outstanding and Gifted Students in Israel. The Division for Outstanding and Gifted Students. The Ministry of Education, Jerusalem, Israel.
220. Rashi Vakfi: Geleceğin Bilim İnsanları ve Mucitleri. (2011). http://gtep.technion.ac.il/userfiles/outreach_future_scientists_english_11-12-2011_scsp.pdf (12.12.2013).
221. Reis, S. M., Renzulli, J. S. (1985). *The Secondary Triad Model: A Practical Plan For Implementing Gifted Programs At The Junior And Senior High School Levels*. Mansfield Center, Connecticut: Creative Learning Press.
222. Robbins, J. (2010) An Explanatory History of Giftedness: 1940-1960 https://beardocs.baylor.edu/xmlui/bitstream/handle/2104/7946/Jennifer_Robins_phd.pdf?sequence=4 (20.10.2012).
223. Renzulli, J.S. (Ed.). (1986). *Systems And Models For Developing Programs For The Gifted And Talented*. Mansfield Center, CN: Creative Learning Press, Inc.
224. Renzulli, J. S. (2005). *The Three-Ring Conception Of Giftedness: A Developmental Model For Promoting Creative Productivity*. R. J. Sternberg ve J. E. Davidson (Ed.), *Conceptions of giftedness içinde* (s. 248-280). New York: Cambridge University Press.
225. Robinson, A., Clinkenbeard, P. R. (1998). Giftedness: An exceptionality examined. *Annual Review of Psychology*, 49(1), 117-139.
226. Sak, U. (2010). *Üstün Zekâlılar, Özellikleri Tanımlamaları Eğitimleri*. Ankara: Maya Akademi Yayınevi.
227. Sak, U., Karabacak, F. ve Kılıç, A. (2009). Üstün Yetenekliler Eğitim Programları: Tanılama, Öğretim ve Değerlendirme Biçimleri ve Programın Öğrenciler Üzerindeki Etkileri. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar/25-27 Mart 2009, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir
228. Saranlı, A. G., ve Metin, N. (2012). Social-emotional problems observed in gifted children. Ankara University, Journal of Faculty of Educational Sciences, 45(1), 139-163.
229. Schneider, J. S. (2006). Effects of a legislative mandate: The comprehensive school improvement process and middle-level gifted and talented programming. *Roeper Review*, 28, 224-231.
230. Schultz, A. R., Harmon, A., (2001) Negotiating the sands of time: The first Hundredth XX Journal of Secondary Gifted Education 12 (3), p: 177
231. Sergiovanni, T. J. Starratt. RJ (1988). *Supervision: Human perspectives*. New York.
232. Sezginsoy, B. (2007). *Bilim ve Sanat Merkezi Uygulamasının Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
233. Shenton, A. (2004). Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects. *Education for Information*, 22, 63-75.
234. Siegle, D., ve Powell, T. (2004). Exploring teacher biases when nominating students for gifted programs. *Gifted Child Quarterly*, 48(1), 21-29.
235. Sisk, D. (1987). *Creative Teaching of The Gifted*. USA: Mc Graw-Hill Inc.

236. South Carolina Üstün Zekâlılar Eğitim Programı ve Öğretimsel Hedefler (t.y.) [http://www.nagc.org/uploadedFiles/Gifted_by_State/Affiliates/2011_Affiliate_Conference/curric%20page%20from%20SC%20\(for%20common%20core.pdf](http://www.nagc.org/uploadedFiles/Gifted_by_State/Affiliates/2011_Affiliate_Conference/curric%20page%20from%20SC%20(for%20common%20core.pdf) (10.12.2012)
237. Sönmez, V. (2011). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayınları.
238. Sönmez, H. (2011) Üstün Yeteneklilerin Eğitimi, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim http://www.ustunyetenek.com/wpcontent/uploads/2012/03/BILSEM_Modeli_Raporu.pdf (13.12.2012).
239. Spearman, C. (1904). "General Intelligence," Objectively Determined and Measured. *The American Journal of Psychology*, 15(2), 201-292.
240. Spillane, J.P., Hallett, T. ve Diamond, J.B. (2003). Forms of capital and the construction of leadership: Instructional leadership in urban elementary schools. *Sociology of Education*, 76,1,1-17.
241. Starko, A. ve Shack, G. (1989). Percived need, teacher efficacy and teaching strategies for gifted and talented, *Gifted Child Quartely*, 33(3), 118-122.
242. Stepanek, J. (1999) Meeting the Needs of Gifted Students: Differentiating Mathematics and Science Instruction. <http://educationnorthwest.org/sites/default/files/12.99.pdf> (30.06.2014)
243. Sternberg, R. J. (2003). What is an "expert student?". *Educational Researcher*, 32(8), 5-9.
244. Sternberg, R. J. (2005). There are no public-policy implicatons: A reply to Rushton and Jensen.
245. Story, C. (1985). Facilitator of learning: A micro ethnographic study of the teacher of the gifted, *Gifted Child Quartely*, 29(4),155-159
246. Summak, S., ve Çelik Şahin, Ç. (2013). Bilim ve Sanat Merkezi müdürlerinin öğretimsel lider olarak öğretimsel uygulamalar hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Mersin Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2).
247. Subhi T. ve Maoz, N. (2000). *Middle-East Region: Efforts, Policies, Programs and Issues*. Kurt Heller (Ed.). International Handbook of Giftedness and Talent. (743-757). Oxford: Elsevier Science Ltd.
248. Sümer, N., Demirutku, K. ve Özkan, T. (2005). *Araştırma teknikleri*. İstanbul: Morpa.
249. Şahin, M. (2004). *Üstün Yetenekli Ergenlerle Psikolojik Danışmanlık: Bir Çalışma Yöntemi Önerisi*. (Kulaksızoğlu, A., Bilgili, A. E., Şirin, M. R. Hazırlayan) Birinci Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı. Çocuk Vakfı Yayınları, Erkam matbaası, İstanbul, s.417-425.
250. Şencan, H. (2005). *Sosyal ve Davranışsal Ölçümlerde Güvenilirlik ve Geçerlilik*. 1.Baskı, 107-113, 166-169, 381-390, Ankara: Seçkin Yayınevi.
251. Şenol, C. (2011). *Üstün Yetenekliler Eğitim Programlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri (Bilsem Örneği)* Yüksek lisans tezi http://perweb.firat.edu.tr/personel/yayinlar/fua_35/35_69331.pdf (12.12.2013).
252. Şişman, M. (1996). Etkili Okul Yönetimi Araştırma Raporu, Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi.
253. Tannenbaum, A.J. (2000). *A History Of Giftedness In School And Society*. In K.A. Heller, F.J. Mönks, R.J. Sternberg & R.F. Subotnik (Eds.) International Handbook of Giftedness and Talent (2nd ed., pp. 23-53). Oxford: Pergamon.
254. TBMM Raporu (2012). Üstün Yetenekli Çocukların Keşfi, Eğitimleriyle İlgili Sorunların Tespiti ve Ülkemizin Gelişimine Katkı Sağlayacak Etkin İstihdamlarının Sağlanması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyon RaporuAWSAccessKeyId=AKIAJ56TQJRTWSMT-NPEA&Expires=1393497079&Signature=YcmgkTbZiAWCWlKFqMaN%2F7vHqVA%3D (25.02.2014).

255. Tebliğler dergisi. (2007). http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Tebliğler_Dergisi/2598.pdf (15.04.2012).
256. TDK. (1998). Türkçe Sözlük. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s.670
257. TDK. (2012). Türk Dil Kurumu. www.tdk.gov.tr (15.05.2012).
258. TDK. (2013). Türk Dil Kurumu. www.tdk.gov.tr (10.01.2013).
259. TDK. (2014). Türk Dil Kurumu. www.tdk.gov.tr (10.01.2014).
260. Tekişik, H. H. (2008). Milli eğitimdeki başarısızlık ve ÖSS. *Çağdaş Eğitim*, 354, 15.
261. Texas Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Öğretmenlerinin Standartları (t.y.). <http://www.sbec.state.tx.us/> (22.05.2012).
262. TEVİTÖL. (2011). *TEV İnanc Türkçe Özel Lisesi*. <http://www.tevitokl2.tr/hakkimizda/Sayfalar/default.aspx> (18.01.2011).
263. TÜYÇEV (Türkiye Üstün Zekâlı Çocuklar Vakfı). (2012).www.tuycev.org adresinden 22.01.2012 tarihinde erişilmiştir.
264. Töremen,F, Kolay, Y. (2003). İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Sahip Olması Gereken Yeterlikler. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/160/toremen-kolay.htm (10.12.2012).
265. Trahan, C. (2002). *Implications Of The No Child Left Behind Act Of 2001 For Teacher Education*. Washington, DC. ED477723.
266. TSE. (2003). <http://www.tse.org.tr/Turkish/Standard/Genel.asp> (12.12.2004).
267. TUBİTAK. (2005). Teknoloji Öngörü Projesi, Eğitim ve İnsan Kaynakları. http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/vizyon2023/Vizyon2023_Strateji_Belgesi.pdf (20.05.2014).
268. Türk Eğitim Derneği Öğretmen Yeterlikleri Özet Raporu (2009). http://portal.ted.org.tr/yayinlar/Ogretmen_Yeterlik_Kitap_Ozet_rapor.pdf (25.12.2012).
269. Twycross, A., Shields, L. (2005). Validity and reliability-what's it all about? Part 3 issues relating to qualitative studies. *Paediatric Nursing*, 17, 36.
270. Ulusal eğitim istatistikleri merkezi (NCES) (2003). <https://nces.ed.gov/pubs2003/2003601.pdf> (20.03.2014).
271. UNESCO. (2007). Education For All. <http://unesdoc.unesco.org/images/0015/001547/154743e.pdf> (01.11.2013).
272. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Öğretmenleri İçin Tüm Okul Eğitimi Modülü. (2002). <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110809101133/http://wsassets.s3.amazonaws.com/ws/nso/pdf/6202e744d835b1fdf1a6d4f08f2952f3.pdf> (16.11.2012).
273. Üstün Yetenekli Çocuklar Durum Tespiti Komisyonu Ön Raporu. (2004). 1. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
274. Üstün Zekâlılar/Yetenekliler Çalıştayı: BİLSEM Raporu (2009) http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2013_08/16110749_stnyeteneklilerzekallarlaltayblsemmodeliraporu2009.pdf (20.05.2013).
275. Valencia, R. R., Suzuki, L. A. (2001). *Intelligence Testing And Minority Students*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
276. Van Deur, p. (2011). Views of Gifted Elementary Students about Self-Directed Learning. [http://www.world-gifted.org/sites/default/files/GTI%2026\(1&2\)%202011.pdf](http://www.world-gifted.org/sites/default/files/GTI%2026(1&2)%202011.pdf) (30.06.2014).
277. Van Tassel-Baska, J., Ed. (2006). *Comprehensive Curriculum For Gifted Learners* 3rd edition Boston, MA: Allyn&Bacon.
278. VanTassel-Baska, J., Quek, C. ve Feng, A., (2007). Developing structured observation scales for instructional improvements in classrooms accommodating gifted learners. *Roeper Review*.

279. VanTassel-Baska, J. (2008) Curriculum development for gifted learners in science at the primary level. *Revista Espanola de Pedagogia*, 66, 240, 283-296.
280. VanTassel-Baska, J., Johnsen, S. (2007) National teacher education standards: A vision for the 21st Century. *Gifted Child Quarterly*. Spring 2007, Vol 51, No.3
281. Vialle, W. (1994). "Termanal" science? The work of Lewis Terman revisited. *Roeper Review*, 17(1), 32-38.
282. Vidergor, H. E. (2010). Teachers of the gifted in Israel: Cognitive aspects of teachers' professional development programs. Unpublished dissertation, University of Haifa, Israel.
283. Wang, M. C., Haertel, G. D., ve Walberg, H. J. (1990). What influences learning? A content analysis of review literature. *Journal of Educational Research*, 84, 30-43.
284. Westberg, K. L., Archambault, F. X., Dobyys, S. M. ve Salvin, T. J.(1993). An observational study of instructional and curricularpractices used with gifted and talented students in regularclassrooms (RM 93104). Storrs: University of Connecticut, The National Research Center on the Gifted and Talented.
285. Whitfield State School Gifted and Talented Program policy and Implementation Plan. (2008). <http://www.whitfieldss.eq.edu.au/GiftedEdProgram.pdf> (20.09. 2012).
286. Winebrenner, S. (2000).Gifted students need an education, too. *Educational Leadership*, 17, 52-56.
287. Winner, E. (1996). *Gifted Children Myths and Realities*. New York: Basic Books.
288. Wisconsin Standards. (2004). <http://www.dpi.state.wi.us/dpi/dlsis/tel/pi34.html#teacherstandards3402> (10.01.2010).
289. Witkin, B. R., Itschuld, J. W. (1995). *Planning And Conducting Needs Assessment: A Practical Guide*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.
290. Wisconsin Eyalet Standartları (t.y.). <http://www.hasd.org/curriculum/wisconsinstandardsforgiftededucation.cfm>(10.12.2012).
291. Wisconsin Üstün Zekâlılar Öğretmenleri Standartları. (t.y.). <http://dpi.wi.gov/cal/pdf/gtguide.pdf> (10.12.2012).
292. Wood, B., Feldhusen J.F (1996). Creating special interes programs for gifted youth: Purdue's Super Saturday Serves as Successful model. *Gifted Child Today Magasine* V19 p22.
293. Wynn, J. E.(2010). *Attributes of effective elementary principals who lead successful gifted programs: A case study* Dissertation: Mercer University.
294. Yakmacı-Güzel, B. (2009). *Türk öğretmenlerinin üstün yeteneklilerin eğitimi konusundaki görüşleri*. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar/25-27 Mart 2009. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
295. Yeni Öğretim Programlarını İnceleme ve Değerlendirme Raporu. (2005). [http://ilkogretim-online.org.tr/vol5say1/yenimufredat_raporu\[1\].pdf](http://ilkogretim-online.org.tr/vol5say1/yenimufredat_raporu[1].pdf) (07.07.2014).
296. Yıldırım, A., ve Şimşek, H., (2003). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık. 3. Baskı, Ankara.
297. Yıldırım, A., Şimşek, H. (2000). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara.
298. Yıldırım, A., Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (5. Baskı), Ankara: Seçkin Yayınevi.
299. Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, (5. Baskı), Ankara: Seçkin Yayıncılık.
300. Zuzovsky, R. (2001). Teachers' professional development: an Israeli perspective. *European journal of teacher education*, 24(2), 133-142.